

PRIMÁRNÍ SEKTOR

Světové zemědělství

Světové zemědělství

- **Zemědělství poskytuje** – potraviny, suroviny pro průmysl, chov zvířat
- **Státy:**
 - 1) ZEMĚDĚLSTVÍ VYSPĚLÝCH ZEMÍ: produkce pro trh ([nadprodukce](#)), 5% aktivního obyvatelstva, [intenzifikace](#) (hnojení, mechanizace, moderní technologie), [specializace](#), [agrokomplexy](#).
 - 2) ZEMĚDĚLSTVÍ NEVYVINUTÝCH ZEMÍ:
Málo výkonné – není schopno uživit rychle rostoucí počet obyvatelstvo (hlad a podvýživa) – [zelená revoluce](#), 50% aktivního obyvatelstva, samozásobitelské zemědělství ([žárové](#), [usedlé](#), [závlahové](#)).

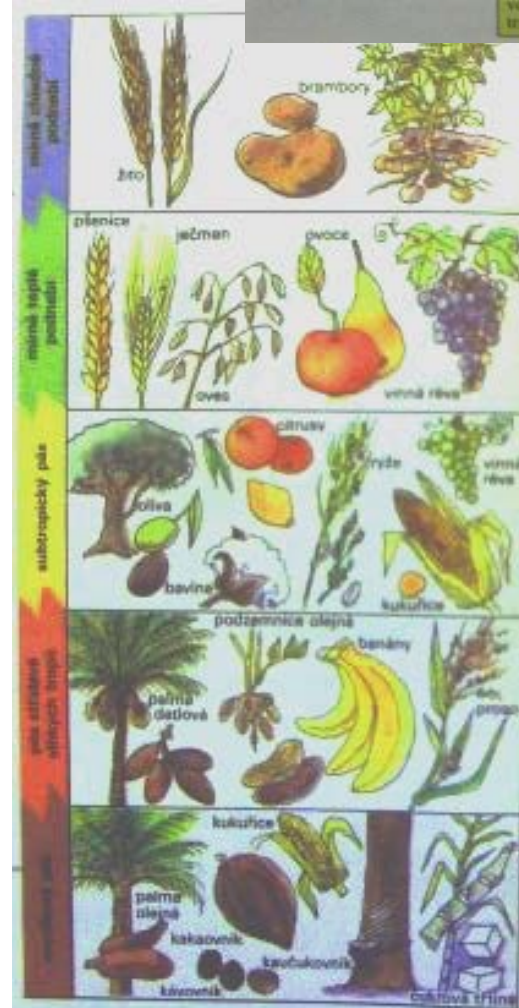
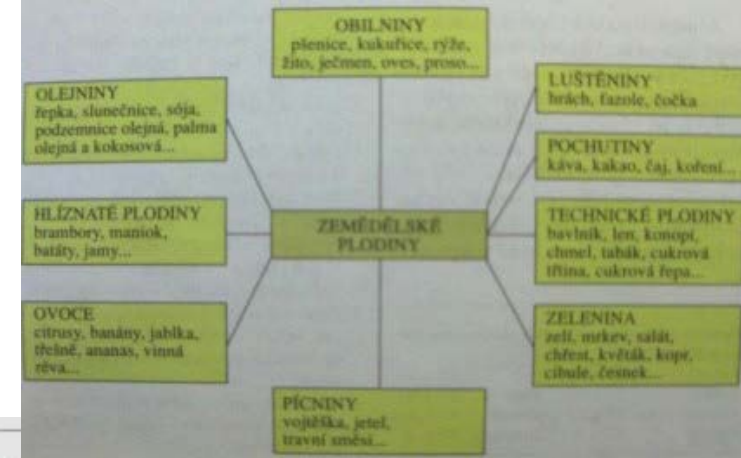

Samostatné úkoly – svět. zemědělství

- Jaký je hlavní cíl zemědělství?
- Jak se liší zemědělství ve vyspělých a málo vyspělých zemích?
- Co je to agrokomplex, zelená revoluce, specializace, intenzifikace?
- Jak se OSN podílí na řešení problémů nedostatku potravin na zemi?
- V tabulkách vyhledej produkci a spotřebu hnojiv (tabulky str. 101).
- Nakreslete kruhový graf využití půdního fondu dvou nejlidnatějších zemí světa (podle údajů v tabulkách na str. 102).

Rostlinná výroba

- **Dělení:** produkce potravin (lidi), krmiv (zvířata) a surovin (průmysl)
- **Rozmístění plodiny určují:**
přírodní podmínky (pásmovitost, stupňovitost – viz obrázek, úrodnost půd) a hospodářská vyspělost státu
- **Světové obilnice:**
 - Evropská (Francie-Ukrajina) – pšenice
 - Severoamerická (USA a Kanada) – pšenice a kukuřice
 - Asijská (monzunová oblast) – 90% světové produkce rýže
 - Jihoamerická – pšenice
 - Australská – pšenice
- Dělení plodin – viz obrázek

Samostatné úkoly – rostlinná výroba

- Co ovlivňuje rozmístění plodin na Zemi?
- Do které skupiny plodin patří: kukuřice, čočka, vinná réva, káva, chmel, cibule, jetel, maniok....
- Dopln dvě plodiny, které se pěstují v tropech, subtropích, mírném pásu.
- Ukaž významné obilnice, na jaký vegetační a podnebný pás se vážou?
- Jaké plodiny se pěstují v blízkosti vašeho bydliště?
- Pomocí tabulek vyhledej největší producenty pšenice (str. 103) a rýže (str. 105).

Chov zvířat

- Zajištění– výživa (živočišné bílkoviny), suroviny (kůže, hedvábí, vlna), dopravní prostředek.
- Nejdůležitější je chov – skotu (USA, Argentina), prasat (mírný pás), ovcí (Austrálie) a drůbeže (celosvětově).
- **Typy chovu:**
 - a) kočovné pastevectví
 - b) extenzivní pastevectví (velké počty zvířete na velkých plochách – USA, Alpy)
 - c) intenzivní pastevectví (velkochovy)
- + alternativní (ekologické) – návrat zvířat do přírodní krajiny (Nizozemsko)

Samostatné úkoly – chov zvířat

- Které druhy hospodářských zvířat se nejvíce chovají v mírném podnebném pásu? Které v jiných klimatických podmínkách?
- Jaké suroviny produkuje živočišná výroba? Proč jsou důležité bílkoviny a kde je najdeme?
- Co je: intenzivní, extenzivní, kočovné a ekologické pastevectví?

Rybolov

- lov mořských (90%) a sladkovodních (10%) ryb.
- **Místa výlovu:**
 - Šelfová moře (dostatek živin z řek)
 - Oblast mísení studených a teplých proudů (dostatek planktonu)
 - **Mořské pouště** (moře bez planktonu)
 - Umělé chovy (sádky, rybníky, přehrady, rýžoviště aj.)
- *Problém:* znečištění oceánů, úbytek ryb, zvýšení výlovu aj.

Lesní hospodářství

- *Význam:* zdroj dřeva, ovlivnění teploty a vlhkosti půdy, zdroj kyslíku, brání erozi půdy, domov živočichů aj.
- *Využití:* palivo, nábytek, papírny, stavebnictví aj.
- **Významná místa:**
 - severské lesy(Tajga)-jehličnany
 - lesy mírného pásu – listnaté
 - tropické lesy – vzácná dřeva a druhová pestrost
- *Problém:* odlesňování naší planety, průmyslové emise, monokultury a škůdci aj.

Samostatné úkoly – rybolov a lesy

- Uved'te státy, které zaujímají přední postavení v lovu mořských ryb.
- Mezi lovené mořské ryby nepatří: treska, sardinka, pstruh, tuňák, losos, kapr.
- Najděte v mapě šelfová moře a místa mísení mořských proudů (teplé a studené).
- Vyjádřete význam lesů pro lidskou společnost.
- Čím se liší pás tropických a severských lesů?